

6^e Jaargang, Nr. 2

31 augustus 2007

Agrometeorologische Berichten

Situatie op het einde van augustus 2007

Samenvatting

Sinds het vorige bulletin van begin juli werd het weersverloop vooral gekenmerkt door de frequente en soms heftige regens, vooral in het noordwesten van het land. De temperaturen schommelden in juli en augustus rond de normaal. Voor de zomergewassen zijn de oogstvoorspellingen momenteel vrij gunstig, dankzij de voldoende waterreserves en het behoud van de lichte groeivoorsprong opgebouwd in de lente.

Doelstelling en methodiek

Deze berichten geven een overzicht van de weersgesteldheid in de voorbije periode en een oogstraming voor de voornaamste landbouwgewassen op regionaal en nationaal vlak. Naast de normale 'trend' afgeleid uit de officieel gerapporteerde opbrengsten van de voorbije 20 jaren, worden voor elke combinatie (teelt/gebied) drie indicatoren berekend op basis van de weersgegevens, de simulaties van het B-CGMS gewasgroeimodel en de satellietbeelden van SPOT-VEGETATION (tien-daagse composieten met een spatiale resolutie van 1 km). Daarbij wordt enkel de informatie benut die momenteel al beschikbaar is (januari-heden). Met de data van de voorbije jaren wordt het regressieverband opgespoord tussen de finale oogstopbrengst (Y) en de indicatoren (X_i). De gevonden relaties worden dan, per landbouwregio en teelt, toegepast op de indicatoren van het huidige jaar, ter schatting van de oogstopbrengst. De nationale cijfers zijn afgeleid uit de regionale ramingen met de arealen als wegingsfactor. Meer informatie en voorgaande Agrometeorologische Berichten zijn te vinden op <http://b-cgms.cra.wallonie.be/>.

Bronnen

Alle weersgegevens zijn afkomstig van het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België (<http://www.meteo.be>). De regionale opbrengsten en arealen van de voorbije jaren werden geleverd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (<http://www.statbel.fgov.be>). Verder geraadpleegde documenten zijn afkomstig van de volgende organisaties: Landbouwleven (<http://www.landbouwleven.be>), Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet (<http://www.kbivb.be>) en CADCO-Gembloux (<http://www.cadcoasbl.be>).

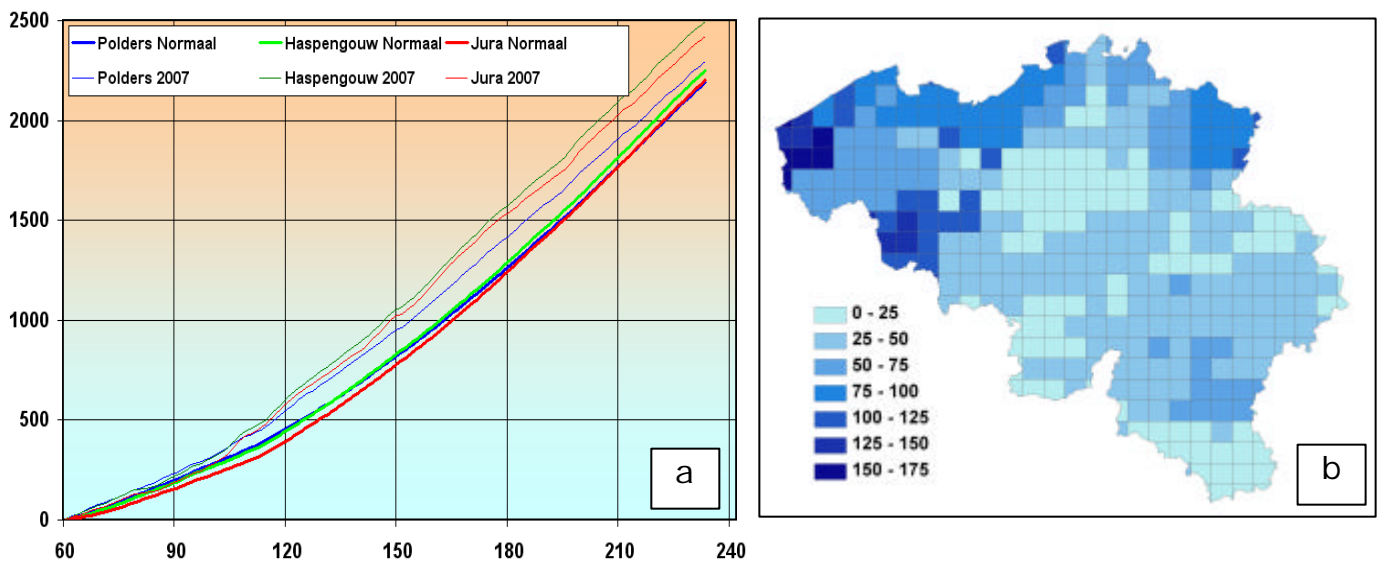
Contacten

Université de Liège Département des Sciences et Gestion de l'Environnement (Ulg, Liège)	Bernard Tychon Virginie Schyns Antoine Denis	bernard.tychon@ulg.ac.be virginie.schyns@ulg.ac.be antoine.denis@ulg.ac.be
Centre Wallon de Recherches Agronomiques (CRA-W, Gembloux)	Robert Oger Yannick Curnel	oger@cra.wallonie.be curnel@cra.wallonie.be
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO-TAP, Mol)	Isabelle Piccard Peter Viaene Herman Eerens	isabelle.piccard@vito.be peter.viaene@vito.be herman.eerens@vito.be

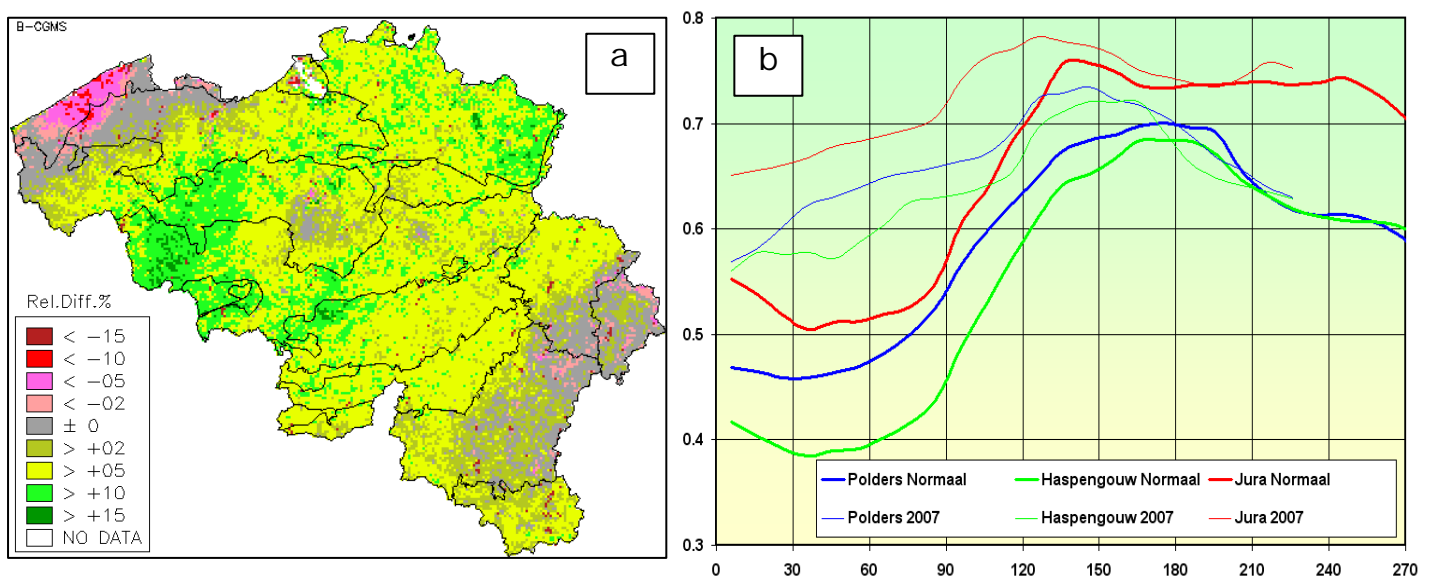
Datum van de volgende berichten: *Begin oktober 2007*

De weersgesteldheid

Volgens figuur 1a reiken de temperatuursommen eind augustus nog steeds boven het meerjarige gemiddelde, maar de voorsprong werd vooral gerealiseerd tijdens het warme voorjaar. In juli en augustus zakten de temperaturen terug tot rond (of zelfs lichtjes beneden) de normaalwaarden. In figuur 1a verlopen de curven van 2007 sindsdien terug min of meer parallel met die van het meerjarige gemiddelde. Op het vlak van de neerslag kende 2007 een erg droge lente en natte junimaand. Zoals blijkt uit figuur 1b lag de neerslagsom in juli en augustus ook boven de normaal, vooral in het noordwesten van het land. Het KMI telde tussen 1 juni en 20 augustus 28 regendagen, dus ruim de helft van de dagen. Uiteraard belemmerde het aanhoudend natte weer de normale oogst van granen en winterkoolzaad, en op sommige plaatsen zorgden de intense onweders zelfs voor schade aan de gewassen (bv. in Poperinge viel op 23 juli 87.7 mm). Anderzijds was er geen watergebrek en konden de zomerteelten zich tot hertoe goed ontwikkelen. Gezien de veelvuldige regenval bleef de instraling van de zon in juli-augustus ook lichtjes onder de normaal. Al bij al lijken de weersomstandigheden van de jongste maanden vrij gunstig voor de groei en ontwikkeling van de zomergewassen.

Figuur 1 - [a] Verloop van de temperatuursom (in graaddagen - basis 0°C) sinds 1 maart voor drie landbouwregio's (dunne lijnen: waarden voor 2007 - dikke lijnen: gemiddelde over de jaren 1988-2006). [b] Relatief verschil (in %) van de neerslagsom van 1 juli tot 20 augustus 2007 ten opzichte van het gemiddelde van de jaren 1988-2006.

Figuur 2 – Algemene toestand van de vegetatie afgeleid uit 10-daagse beelden van SPOT-VEGETATION. [a] Relatief verschil (%) van de DMP (Dry Matter Productivity) in de periode maart-augustus 2007 ten opzichte van het gemiddelde over de voorgaande jaren (1998-2006). [b] Evolutie van de vegetatie-index NDVI voor dezelfde drie landbouwregio's als in figuur 1a.

Observaties vanuit de ruimte

De tijdsreeks van 10-daagse satellietbeelden geeft een ruwe indicatie van de evolutie van de vegetatie in z'n geheel. Het overzicht in figuur 2 bevestigt in grote lijnen de voorgaande stellingen. Dankzij de zachte winter en het warme en zonnige voorjaar culmineerde de groei van de vegetaties vroeger en intenser dan normaal. Maar ten gevolge van de recente normalisering van de temperaturen en de instraling is de groeivoorsprong momenteel grotendeels geneutraliseerd. Volgens figuur 1a is er nog een lichte voorsprong over het ganse land tenzij in de hoge Ardennen en nabij de kust, waar er zelfs sprake is van een lichte achterstand.

Overzicht der gewassen: huidige toestand en oogstraming

Tabel 1 toont de oogstvoorspellingen voor de drie belangrijkste zomergewassen in de verschillende landbouwstrekken en het land in z'n geheel. Hieronder volgt een nadere bespreking:

- **Maïs:** De groeivoorsprong gerealiseerd in de lente is grotendeels verdwenen. Volgens de huidige voorspellingen ligt de oogstopbrengst in 2007 iets onder het gemiddelde van de voorbije vijf jaren (2002-2006, -1.7% op nationaal niveau), maar desondanks toch nog licht boven de cijfers van 2006. De tekorten situeren zich vooral in de noordwestelijke regio's maar ze zijn overal tamelijk beperkt (tot maximaal -3.6% in Duinen & Polders).
- **Suikerbieten:** Ondanks de lichte groeivertraging van midden augustus overtreffen de oogstvoorspellingen voor 2007 nog steeds die van de voorbije jaren (+4.2% t.o.v. het gemiddelde van 2002-2006 op nationaal vlak). Er is hier ook vooruitgang ten opzichte van 2005 en 2006.
- **Aardappelen (Bintje):** De situatie lijkt momenteel nog beter dan voor de suikerbieten. Enerzijds verbetert het oogstrendement ten opzichte van de voorbije jaren met gemiddeld 9%. Anderzijds lijkt de maatverdeling van de aardappelen ook zeer gunstig te evolueren (met een relatief hoog aandeel van het +5cm kaliber).

Tabel 1 – Regionale en nationale oogstramingen voor de zomergewassen in 2007, en vergelijking met de gemiddelde opbrengst (μ) over de jaren 2002-2006 volgens de cijfers van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS). Relatief verschil $RV\% = 100 \cdot (2007 - \mu) / \mu$. Het 95% betrouwbaarheidsinterval voor de nationale oogstramingen bedraagt ± 36 , ± 46 en ± 51 kwintal (100kg) voor respectievelijk maïs, suikerbieten en aardappelen.

Landbouw-Regio	Maïs			Suikerbieten			Aardappelen (Bintje)		
	2002-2006 NIS	2007 raming	RV	2002-2006 NIS	2007 raming	RV	2002-2006 NIS	2007 raming	RV
	100 kg/ha	100 kg/ha	%	100 kg/ha	100 kg/ha	%	100 kg/ha	100 kg/ha	%
Duinen & Polders	473.6	456.3	-3.6	668.7	691.8	+3.5	445.2	486.4	+9.3
Vlaamse Zandstreek	475.1	461.9	-2.8	640.5	678.6	+5.9	459.1	511.5	+11.4
Kempen	435.2	432.9	-0.5	600.7	646.5	+7.6	469.9	543.9	+15.7
Zandleemstreek	526.3	512.9	-2.6	701.4	729.2	+4.0	458.0	497.7	+8.7
Leemstreek	482.5	472.3	-2.1	710.2	738.2	+3.9	456.7	496.2	+8.6
Henegouwse Kempen	483.6	487.8	+0.9	680.2	692.4	+1.8	448.6	459.2	+2.4
Condroz	466.7	470.5	+0.8	655.9	691.8	+5.5	469.9	519.2	+10.5
Weidestreek	460.5	464.6	+0.9	698.9	725.9	+3.9	509.7	580.3	+13.9
Weidestreek (Fagne)	433.8	431.0	-0.7	610.0	641.5	+5.2	479.3	535.0	+11.6
Famenne	441.9	443.8	+0.4	609.2	652.0	+7.0	373.6	424.1	+13.5
Ardennen	460.6	465.1	+1.0	606.0	670.8	+10.7	392.5	443.9	+13.1
Jurastreek	380.4	386.4	+1.6	596.8	618.7	+3.7	246.5	300.4	+21.9
België	474.2	466.0	-1.7	695.3	724.3	+4.2	457.1	498.7	+9.1